

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

PÁLFFY JÓZSEF.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Függetlenségi és 48-as elvű városatyák!

Mielőtt szavazataitokkal az urnához járulnátok, még egyszer figyelmeztetni kívánunk benneteket, hogy ne hagyjátok magatokat pártunk halálos ellenségeinek nagyhangu harci lármájától, rágalmainál s Kovács Józsefre kent alaptalan dicséreteiktől megtévesztetni, hanem egy emberként kövessétek tántoríthatatlanul pártunk lóbogóját s adjátok szavazataitokat mindannyian arra, kinek nevét zászlónk büszkén lobogtatja — dr. Tüdös Jánosra.

Hiszen ha jól meggondoljátok, mik hát a polgármesterünk 6 év alatt szerzett érdemei? — magatok is rájöttök arra, hogy semmi, éppen semmi.

Jól tudják ezt pártolói is, azért emelik ki legfőképpen s igyekeznek nagy érdemül betudni, hogy „hőfőhár jellemű ember“. Hát mióta oly nagy érdem ez, hiszen ezt minden becsületes ember elmondhatja.

Nem is vonjuk kétségbe, hogy jelleme oly tiszta, oly szelid, mint a fehér báránkyáé, melynek gypját fehérre főrösztötték.

De bármily szép is a szelidség és türelem: ez a két erény nem elegendő arra, hogy valaki a polgármesteri hivatal, vagy akár csak a független pártiságot is megfelelően betöltse. Legkivált nem elegendő arra, hogy valaki a polgármesteri székben a függetlenségi és 48-as politikát érvényesítse.

És — bátran elmondhatjuk — Kovács József távolról sem érvényesítette.

A báránkya fölött, hogy el ne süsse a nap, előbb báránkyafelhők keletkeztek; beárnyékolták a szelid jellemet. Majd sötét felhők tornyosultak körülötte s úgy beburkolták, hogy pártunk tagjai és vezetői meg sem közelíthették.

Kovács Józsefen rossz szellemek vettek erőt. Ezek irányítják, mint valami hipnotizált médiumot. Meg is látszik tettein, alkotásain.

Valahányszor küldöttséget vezetett a miniszteriumhoz, a függetlenségi pártnak, sőt a koalíciónak is ellenségei vettek körül. Ugyanezek hajszolták, hogy a Hortobágy kérdésével akkor bontsa meg a függetlenségi párt egységét, mikor erre az egységre ezerszerre égetőbb szükség volt, mint a Hortobágy hasznosítására. Ugyanezek diktálták neki, hogy a „D. V.“ bioggal feldulja a polgárok békéjét, egy-

üttal elveszítse a polgárok ragaszkodását, hogy aztán a tanácsadók ölelő karjaiban keressen támaszt és menedéket. Ugyanezek tanácsával élt, mikor 1906. évben átengedte Rettenetes Ivánnak a közgyűlési terem kulcsát. Velök együtt élvezte a Boda-féle hirhedt hurka-estélyt. Bizonytal az ő sugalmazásukra állította ki Boda részére azt a szép bizonyítványt, melyet a belügyminiszter városunk képviselőinek eltérő nézetével szemben előrántott. Az ő befolyásuknak szeretjük tulajdonítani a f. é. augusztus 22-iki ígéret megszegését, a szervezeti szabályzatnak olyatán eltorzulását, amely miatt nem volt helyben hagyható; s nekik tulajdonítjuk a méltányos fizetésrendezésnek a délutáni hivatalos órák megtagadásával való meggátolását. És a jó szellem teljes elhalványulásának, a rossz szellemek teljes felülkerekedésének tulajdonítjuk az aug. 24-iki csatát, melyet a polgármester már nyíltan velök felvonnulva nyert meg, hogy aztán a döntő ütközetet, a miniszteri jóváhagyást elveszítse. Ugyanennek tulajdonítjuk azt a szomorú tény, hogy városunkban a sajtószabadság akkor élte legszomorubb napjait, a mindhárom kerületben függetlenségi és 48-as képviselőt választott pártnak hivatalos lapját rendőri segítséggel akkor bunkózták le, amikor „függetlenségi“ (?) ember ült a polgármesteri székben.

De nem folytatjuk tovább. Nem győznénk a felsorolást. A Kovács József 6 éves szomorú multját ösmeri mindenki és sajnálja minden elfogulatlan ember. Mi is sajnáljuk azt is, hogy ennyit is fel kellett tárnunk. De kénytelenek voltunk vele ígéretünk szerint, miután nem átalották őt egekig magasztalni azok, a kik jó barátok gyanánt támogatják, hogy benne megtarthassák legenedelmesebb eszközüket.

Pedig nem illeti meg magasztalás. Sem azért, a miket városunk a 6 év alatt alkotott, vagy kezdett. Mert sem az alkotás, sem a kezdés nem az ő eszméje, nem az ő érdeme. Legkivált a vízvezeték s csatornázás ügye nem neki köszönheti fejlődését, valamint a házi pénztár jövedelmeinek fokozása vagy kiadásainak csökkentése nem fűződik az ő nevéhez. De nem illeti meg magasz-

talás azért sem, hogy a közgyűlés többségének törvényes akaratával, a kisebbség éljenzése fejében többször szembe helyezkedett. Tudjuk, hogy az agyonfejlesztő városi párt a többséget kerékkötőnek szereti nevezni. De ez nem tántorit bennünket ama nézetünk fenntartásában, hogy a szervezetet nem szabad tulfeszített fejlesztés kockázatának alávetni s hogy a haladásban ép oly nélkülözhetetlen a bölcs mérséklet, mint a gyors vonatnál a fékező.

Az elmúlt 6 év alatt megismertük Kovács Józsefet. Eléjük rajzolódik a további 6 évnek képe, ha ő maradna polgármester.

Az ő hivei, néhány árkon-bokron tisztelőjén s a másként érdekelteken felül főként azok, kiknek, mint a koalíción is kívül állóknak, homlokegyenest ellentétes a politikai irányuk a parlament s törvényhatósági bizottság többségével, kormányával, függetlenségi és 48-as pártával. A Kovács József hivei a mostani kultuszminisztert a „jezsuiták disztanítványa“, „klerikális miniszter“ címmel illetik. Ilyen hivektől körülrajzott polgármester hogy vihesse előre az egyetem ügyét. A Kovács József hivei egyébként a sáros cipőjüket törlik Thaly Kálmánhoz s a nagy történetíró csak akkor kell nekik, míg nem „háládatlan“ a polgármesterjelölthöz, ki neki kosztot, sőt — uram bocsás — még szállást is adott. Hogy lehessen várni Thalytól, hogy jó képpel törje magát olyan városért, melynek polgármestere két egyén között nem ő vele, hanem azzal barátokozik, a ki őt csak mocskolásra érdecsiti.

Polgárságunknak nem szabad feleltennie a multat, sőt okulnia kell a tapasztaltakon.

A magyar trónon mintegy négy századdal ezelőtt, cseh származású király ült. Így akarták azok a főurak, a kik maguk kívántak uralkodni. Ulászlóban meg is kapták az óhajtott fejbőlöntő Bálintot, ki mindenre azt mondta, hogy „Dobzse!“ (Jól van.)

Kovács Józsefnek — álbarátai szerint — az a legfőbb érdeme, hogy törvény szerinti parancsolójának, a közgyűlésnek többsége t. i. a függetlenségi és 48-as párt nem birta befolyásolni.

Hallatlan

olcsón lehet most vásárolni férfi, fiu és gyermek ruhát Debreczen, Piacz-utca 42. szám.

Gerőnél.

Mi szerintünk pedig Kovács Józsefnek az a bűne, hogy teljesen a többség akaratával szembe helyezkedő s uralkodni vágyó főuri klikknek szófogadó eszköze, önállóság nélküli médiuma, Dobzse Józsija.

Polgártársaim! Függetlenségi és 48-as elvű városatyák! Tulhatott háládatosságból, mert eltévedt báránykánk 6 évvel ezelőtt pártelnökünk volt, ne áldozatok fel pártunkat, ne hagyjátok dicsteljes lobogónkat Dobzse Józsi bácsi dicstelen hadai által sárba tiporni, kicsufoltatni, hanem felemelt homlokkal teljesítsétek pártunk, városunk s hazánk iránti kötelességeket s válasszátok meg polgármesternek a két jelölt közül nem azt, kinek nincs gerincze, a ki volt 48-as és 67-esség felé van a legjobb uton, hanem azt, a kinek erős a dereka, a ki rég ott hagyta a 67-et s a ki bizonyonnyal a 48-as politika révpartja felé evez, ha ott még ki nem kötött. Válasszunk meg dr. Tüdös Jánost!

A nagy nap.

(p.) Nagy napra virrad ma Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága. E nap nagy feladat elé állítja, melyet ha helyesen old meg, a mai nap a város fejlődésének, előrehaladásának, egy jobb és szebb jövő hajnalhasadása lesz. Messze kiható alkotásoknak veheti meg az alapját, adhatja meg lehetőségét, vagy a meglevőhöz való görcsös ragaszkodással behódolhat a konzervativizmusnak.

Mi az előbbit hisszük. Hiszük pedig azért, mert tudjuk, hogy a törvényhatósági bizottság nagy többségében minden mellétként nélkül a város nagyságának, kulturális és anyagi fejlődésének felelősségérzet-teljes törekvése és tudata lüktet.

Ez a tudat mozditotta meg annak idején a függetlenségi pártot, hogy dr. Tüdös János nevével ékesített zászlóval menjen a tisztújítási küzdelembe, melynek ma lesz a döntő csatája.

Ha végig nézünk azon a tekintélyes, ugy erkölcsileg, mint számbelileg erős táboron, mely dr. Tüdös János mellé csoportosul, pillanatig sem kételkedünk a harc kimenetelében, abban, hogy a város jövő nagyrahitott polgármestere dr. Tüdös János lesz, ki mellett a közbizalom ma délután bizonyára frappáns módon fog megnyilatkozni.

A függetlenségi pártnak a mai tisztújításon csak győzni szabad. Nemesen tiszta, nagy jelszavakat visz a harcba, s e jelben győzni kell. Dr. Tüdös zászlajának, mely nagyfontosságú politikai, közigazgatási, szociális és kulturális törekvésekkel van átszőve, bukni nem szabad. Mert e zászló hanyatlása azt jelentené, hogy a városháza közgyűlési termében nem értik meg a modern kor hívó szavát, hogy ott már nincs a város fejlődése iránti erős akarat, hogy beállott a dekadencia, a visszaesés, melynek a nagy eszméktől, tervektől ment petyhüdt világ tetszik.

De azért nem személyek harca lesz a mai tisztújítás. Tüdös János tábora az erőteljesebb, energikusabb haladást szolgálja. Egy erős egyeniséget kíván odaállítani a polgárság közbizalmának legfőbb helyére, mert ettől többet, jobbat vár a közérdekre és az általános jólétre vonatkozólag.

A függetlenségi párt teljes erejével és sulyával áll a választási harcban Tüdös János mellé. A pártban szinte tradicionális a fegyelem, a pártegység s bizton tudjuk, hogy ebben a nagy kérdésben sem fog más történni, minthogy a párt tagjai egy szívvvel, egy lélekkel Tüdös Jánosra adják szavazatukat. Tőle joggal és bizton várhatjuk a függetlenségi párt eszméinek érvényesítését a városi politikában és viszont dr. Tüdös joggal várhatja a párt tagjai részéről a teljes, odaadó, önzetlen támogatást. Hogy pedig ez nem fog másként történni, arra garancia a párttagok nyílt becsületessége, puritán jelleme, melyet nem ingathat meg semmi.

Ma kétszeres diadalnapja lesz a függetlenségi pártnak. Egyfelől, mert fegyvertársakat nyer. Azokat, kik a pártkereten kívül vannak, de a város fejlődésének jól felfogott érdekében most önzetlenül a függetlenségi párt mellé állnak, hogy osztozzanak annak küzdelmében. — Megbízható szövetségesek csatlakoznak így a függetlenségi párthoz, akikkel vállvetve könnyebb és teljesebb lesz a munka, melyet a párt az újabb ciklus kezdetén a fejlődés jegyében a város igazi érdekeiért indítani fog. A másik és döntő diadal pedig Tüdös János megválasztása lesz. Mert hisz talán kétséget sem szenved, hogy ma délután Tüdös János nevével lesz visszhangos a városháza nagyterme, honnan Tüdös János megválasztásával, alkotó melegségű, világító, izzó fényű nap, az alkotás napja röppen fel Debrecen város egére.

Megszavazták a felhatalmazást.

A képviselőház ülése.

Justh Gyula elnök 10 óra után nyitja meg az ülést. Kormány részéről jelen vannak Wekerle Sándor, gróf Apponyi, Darányi és Günther Antal.

A török parlament üdvözlése után áttértek a felhatalmazási törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatására.

Pilissy István kijelenti, hogy ő az általános vitához iratkozott fel, de megkésett, ennél fogva kéri a Ház engedélyét, hogy a tárgytól eltérhessen.

Ház ezt nem engedi meg.

Pilissy: Ezek után nem bánom, akármi is lesz a javaslat címe, nem kívánok szólani. (Leül.)

Surmin György horvátul a 2. §. ellen szól. Magyarul határozati javaslatot olvas fel, mely nem a tárgyra vonatkozik.

Elnök többször figyelmezteti, maradjon a tárgynál. Surmin leül.

Wekerle Sándor Surminnak válaszolva kijelenti, hogy a törvénnyel ellentétes javaslatához nem járul hozzá.

A 3. §-nál Surmin György magyarul deklarációt olvas fel a szakasz ellen.

Az 5. §-nál Bozóky Árpád stylaris módosítást ajánl az adók beszédésére vonatkozólag.

Wekerle Sándor ellenzi Bozóky indítványának elfogadását.

Nagy György: Imparlamentarisnak tartja azt, hogy az előadó kinyomatott módosításokat terjesszen elő.

Elnök: Figyelmezteti Nagy Györgyöt, hogy ő nem enged meg inparlamentális dolgokat és itt ilyen nem is történt.

Wekerle Sándor a beadott módosítások mellőzését kéri. Nagy Györgynek azt feleli,

hogy ő és társai folyton adnak be módosításokat, miket senkisé ismer, mégis tárgyalni kell a Háznak. Az előadó által beadott módosítás jogosultságához szó sem férhet.

A Ház a szakaszt előadó módosításával fogadta el.

Nagy György: A betegápolási pótadót a javaslat szerint a kormány önkényesen fel-emeli, határozati javaslatot nyújt be, melyben elítéli a kormány azon eljárását, mely e javaslatba adóemelését csempész be.

Wekerle Sándor: Tiltakozik az ellen, hogy Nagy György elítéli az ő javaslatát, ehhez nincs joga. Mindenki tudja, hogy évek óta szokás a 3 százalékos betegápolási adót 5 százalékra felemelni, mert még ez az összeg sem elég a betegápolásra és kórházak fenntartására. A belügyi tárcánál már határozott erre nézve a Ház. E tisztán humánus célra szolgáló összegeket nem redukálni, hanem inkább emelni kellene. Kéri a szakasz elfogadását.

Nagy György félreértett szavai helyreigazítása címen szólal fel. Kijelenti, hogy a Háznak joga van a kormány ténykedését elítélni, vagy elismerni. A Háznak vád alá helyezési joga is van, hát hogyne volna joga elítélni a miniszterek eljárását.

Wekerle Sándor. Tack György a felületességét közjogi vitákkal akarja takarni. A Ház e tárgyban már a belügyi tárca tárgyalásánál határozott.

A Ház ezután elvetette Nagy György határozati javaslatát és ezzel részleteiben is megszavazta a felhatalmazási javaslatot.

Ezután szünet következett.

A külkereskedelmi viszonyok.

Pálma Hugó előadó a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről szóló javaslatot ismerteti és elfogadásra ajánlja.

Molnár Jenő: a javaslatot nem szavazza meg, azért bizalmatlan a kormány iránt. Indokolja bizalmatlanságát. A politikai helyzetet olyannak látja, hogy akár megadja a Ház a felhatalmazást a külkereskedelmi szerződések megkötésére, akár nem ez a kormány avval már nem élhet, mert úgy látja a helyzetet, hogy rövidesen gyökeres változások lesznek.

Bernát István. A szerb kereskedelmi szerződésről beszél, annak fogyatékoságait statisztikai adatokkal igazolja. Elfogadja a javaslatot.

Bozóky Árpád a javaslat ellen beszél röviden.

Szterényi József államtitkár reflektál az elhangzott ellenvetésekre. Nem tartja helyénvalónak, hogy amikor arról van szó, hogy ne keveredjünk vámháboruba, akkor a tisztáza gazdasági természetű kérdéseket a politikai bizalom vagy bizalmatlanság szempontjából bírálják meg. A Szerbiával való kereskedelmi szerződés megkötésénél ugyanugy megóvják a magyar kereskedelmi és agrárius érdekeit, mint valamennyi más szerződésnél. Kéri a javaslat elfogadását.

Miután a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta, a részletes tárgyalás következik.

Bozóky Árpád módosító indítványt nyújt be, melyet a Ház elutasít.

Ezután részleteiben is elfogadták a javaslatot. Holnapi napirend megállapítása után következnek az interpellációk.

Interpellációk.

Darányi miniszter válaszol Bella Mátyás és Molnár János régebbi interpellációira, választ a Ház tudomásul veszi. Ezután Nagy György interpellálja kultusminisztert az ügyben, hogy horvátországi magyarok gyermekeit megakadályozzák hatóságok is a magyar iskolák látogatásában, interpellációt kiadják Apponyinak. Bozóky interpellál ezután, kérdezvén Zichy ministert azonosítja-e magát Koczurek-ügyben kiadott néppárti nyilatkozattal. Kiadatik Zichy miniszternek. Erre ülés véget ért.

FEKETE karácsonyi ujdonságaival
= DEBRECZENBEN, Kistemplom mellett =
uri divatüzlete
mehódította az URİKÖZÖNSÉGET.

Küldöttség Hajdumegyéből.

Jobb közlekedési utakat kérnek.

Hajdumegyét nem valami jó közlekedési utak kötik össze a szomszéd megyékkel. Ennek leginkább a gazdaközönség sínyli a következményeit, mert a rossz utak valósággal kerékkötői a gazdasági érdekeknek. Most az érdekelték nagyobb arányú akciót kezdtek e lehetetlen állapotok megváltoztatására.

Ugyanis, mint nekünk Budapestről írják, legnap Hajdunánás, Hajduböszörmény és Tiszapolgár községek küldöttsége járt a képviselőházban Papp Zoltán országgyűlési képviselő vezetésével.

A küldöttség, melyben Rákosi Viktor, Benedek János és Luby Géza képviselők is résztvettek, Sztéryni József államtitkárnál tisztegett, aki előtt M. Molnár József, a tiszapolgári függetlenségi párt elnöke fejtette ki a küldöttség kérelmét, hogy építsék ki a törvényhatósági közlekedési utakat és hozzák összekötésbe ezeket a községeket Szabolcs-, Borsod- és Hajdúvármegyékkel, Sztéryni József államtitkár vizsgálni és amennyiben a pénzügyi helyzet megengedi, eleget is tesz annak.

Ezután Tiszapolgár község küldöttsége Andrassy Gyula gróf belügyminisztert kereste fel, akitől a község számára még egy patikaengedélyt kértek.

A miniszter megígérte, hogy kérésüket megvizsgálja és a lehetőség szerint teljesíteni is fogja.

A balkán bonyodalom.

Surlódás Szerbia és Montenegró között.

Nikitát meggyanusítják, hogy szerb király akar lenni.

Kattaróból írják: Cettinjből olyan értesítések jönnek, amelyek azt igyekeznek bizonyítani, hogy a szerb-montenegrói barátság nem is olyan nagyon szívélyes, mint amilyennek a külföld azt képzeli.

A cettinjei udvart ugyanis nagyon elkedvetlenítette, hogy Milovanovics szerb miniszter ígért látogatását még mindig nem tartotta be. Azonkívül nem jó szemmel nézik a fenhéjazó hencsért, amivel Belgrádban kommentálják a Montenegrónak adott pénzbeli támogatást.

Különösen lesújtó pedig Montenegróra nézve az, hogy Szerbiában egy Pasics-kabinet van alakulóban. Az a Pasics akar a kabinet élére jutni, akinek a bomba-ügyét még nem felejtették el Cettinjében. Itt ugyanis azt is hiszik és pedig ténybeli bizonyítékok alapján, hogy Pasics volt a Nikita fejedelem ellen tervezett összeesküvés értelmi szerzője.

Lipovác orosz tábornok szívélyes fogadtatása Belgrádban egyenesen fölháborította a montenegrókat. — Lipovác ugyanis született montenegrói és a fejedelem személyes ellensége. Évekkel ezelőtt, amikor Lipovác országában leart telepedni, a fejedelem olyan erkölcsi pressziót gyakorolt rá, hogy el kellett hagynia Montenegrót. Lipovác ugyanis annak a pártnak volt a vezetője, amely a fejedelem személye ellen foglalt állást.

Ha Pasics megint az ügyek élére kerülne Szerbiában, a két balkán állam között bizonyára olyan elidegenedés jön létre, amivel különben már Belgrádban is számítanak.

A szerb-horvát koalíció lapja, a „Pokret”, amely megjelenése óta a montenegrói udvarral szemben ellenséges állást foglal el és amely lapnak a Pasics-klikkel való összekötte-

tései nyilvánvalóak, azt írja, hogy Nikita fejedelem azért lázít a háború mellett, mert tudja, hogy a Karagyorgyevicsek elvesztik a háborút és akkor ő — Nikita fejedelem — ül Szerbia trónjára.

Az ilyen meggyanusítások, amelyeknek torrását igen jól ismerik, Cettinjében rossz vért szülnék. Ezek a híresztelések már annyira elfajulnak, hogy az ilyenfajta támadásokat érdemesnek tartották a cáfolatra is.

Egy dalmát lap, amelynek szerkesztője a fejedelem meghitt barátja, azt konstatálta, hogy Nikita csak azért tartott a csatát követő szerbekkel, hogy ne mondhassák Belgrádban, hogy elárulta a szerb ideát.

Ugyanez a lap ajánlja a délszlávoknak, hogy az osztrák-magyar monarchiával békésen intézzék el az ügyüket.

Üdvözet a török parlamentnek.

Thaly a török viszonyokról.

A képviselőház mai ülésén érdekes aktus játszódott le.

Napirend előtt Justh elnök elmondja, hogy Törökország ma megkezdte alkotmányos korszakát, a parlament összeült, indítványozza tehát, hogy a magyar parlament ez alkalomból üdvözzölje a török parlamentet.

Thaly Kálmán: Kijelenti, hogy Vámbéry Árminon kívül ő a legjobb ismerője a török viszonyoknak. Ismételtén járt Törökországban, ahol a szultán palotájától a kisázsiai partokig a magyar ember mindenütt nyitott ajtókra és tárt karokra talál. Örömmel üdvözli az elnök javaslatát, amit elfogad.

Surmin György: Örömmel csatlakozik az elnök indítványához, majd horvátul okolta meg hozzájárulását.

Szappanos István: Hozzájárul Thaly Kálmán kijelentéséhez.

Miután a török parlament üdvözlésére vonatkozó indítványát a Ház egyhangulag elfogadta.

A vasutasok fillér-estéi.

A Vasutas Otthon akciója.

A debreceni Vasutas Otthon vezetősége, élén dr. Deseő Kálmán máv. titkárral, elhatározta, hogy a tél folyamán a vasutas árvák és könyvtár alapja javára fillérestéket rendez, két hetenként: szombaton.

Az első ilyen este folyó hó 19-én lesz a Vasutas Otthon csinos intim hangulatu termében (Szent-Anna- és Vigkedvü Mihály-utca sarkán.)

A cél, ami a rendezőseget vezeti az, hogy olyan estéket létesítsen, amely a nagyközönség szimpátiájára és támogatására méltán számot tarthat. A műsor számai szerint tudományos, részint szórakoztató szabad előadások, irodalmi, művészeti felolvasások, zene- és énekszámokból lesznek egybeállítva.

Az estélyre belépődij nincs. A belépés alkalmával a felállított perselybe dobja minden megjelenő filléreit, amit főntebb jelzett jótékony célra szánt.

Reméljük, hogy a nemes eszközökkel szolgált szép cél a közönség támogatását nélkülözni nem fogja.

A Szamosi-Stefániai hangverseny.

Tegnap este előkelő és diszes közönség töltötte meg az Arany-Bika disztermét, hogy gyönyörködhessen Szamosi Ella kiválóan ismert énekében és Stefániai Imre, a rokonszenves fiatal művész zongorajátékában. A zenekedvelők köre igazán megérdemli az elismerést és a dicséretet, hogy a város intelligens közönségének egy igazán kellemes estét szerzett.

Viharos taps fogadta Stefániai Imrét, a mint a pódiumra lépett. Első pillanatra meglátszott rajta, hogy ott honosan meglátszott rajta, hogy ott honosan érzi magát az emelvényen. S amint elkezdett játszani, feszült figyelemmel hallgatta mindenki kellemes játékát, melyen meglátszott a művész biztos keze. Játéka mindvégig megmaradt a művészi nivón s mennél tovább játszott, annál jobban tudtak csodálni. Egymásután játszotta le a nehéz Brahms-Sehumann és Chopin-darabokat s diszt Ferencnek „Valse impromptu“-ját és „Tarantella di bravura“-ját utólérhetetlenül játszotta. Rá lehet mondani igazán, hogy ily fiatal s már is ilyen művész.

Az estnek másik vonzó ereje a kiváló operaénekesnőnek Szamosi Ellának énekszámai voltak. Gyönyörűen énekeli a különböző operákból s bájos behizelgő hangjával nagy hatást gyakorolt a hallgatóra. A nagy teremben teljesen érvényesült művészi éneke.

Zajos tapssal jutalmazta a műértő közönség mindakét művész szereplését, s egy kellemes est emlékeivel távozott el. Bizonyára mindenki szívében megfogamzott az a vágy, hogy a kiváló művészek játékában és énekében minél többet gyönyörködhetnének.

A monarchia kárpótolja Törökországot.

De Törökország kevesli.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Berlin, december 16.

A Times jelenti Konstantinápolyból: A belügyminiszter és az ottomán kereskedelmi kamara tagjai azon tanácskoztak, hogy mit lehetne tenni a bojkottmozgalmat lecsillapítására. A kormány el van tőkélve rá, hogy a bojkott ellen minden lehetőt megtesz.

Berlin, december 16.

A Voss. Ztg. jelenti: Beavatott dalmáciai körök tudomása szerint Törökország ragaszkodik ama követeléséhez, hogy Ausztria-Magyarország a török államadósságtól vegye át azt a részt, amely kvótászerű arányban Bosznia és Hercegovina lakosságának megfelel.

Az 1871-iki török államadósságot véve alapul, Bosznia és Hercegovinára az államadósságból körülbelül 150 millió frank esne. Kétségtelen, hogy Ausztria-Magyarország ezzel szemben kétségtelen-

A Központi Czipő Kalap áruház Dréher sörcsarnok mellett.

decz. 31-ig az összes raktáron levő posztó- és bőr czizmákat. Női- és férfi posztó és bőr czipőket, kalap, sapka és más utidivat czikkeket tulhalmazott raktár miatt mélyen leszállított árakban bocsátja a t. közönség rendelkezésére. Telefon 43.

Karácsonyi és ujévi
ajándékokat

igen olcsón lehet beszerezni a
Debreczeni Nagy Áruházban.
Menyasszonyi kelengyék és
női felöltők.

Gelbmann és Rosenfeldnél

DEBRECZEN, Piacz-u. 19. sz.

nül ellenszámlával fog előállani, fel fogja ugyanis számítani az 1875—1878. évi boszniai és hercegovinai menekültek ellátási költségeit és ama kiadási többletet, mely a monarchiát Bosznia megszállása alkalmával az ott Ausztria-Magyarország ellen kitört felkelés folytán terhelte meg.

A hadházi gyilkosság.

Nyomában vannak a tettesnek.

Annak idején teljes részletességgel irtunk arról a rémes bűntényről, amely a hadházi országuton történt körülbelül egy héttel ezelőtt s melynek áldozata Harangi Pál dancsházai lakos gazdálkodó, akit megdöbbsentő kegyetlenséggel, borzalmas módon meggyilkolva és kirabolva találtak valamelyik nap reggelén a hadházi erdő szélén.

A rémes gyilkosság tettese után széleskörű nyomozás indult meg. A Hajdu- és Szabolcsmegyék egész csendőrsége mozgósítva van a gyilkos kézrekerítésére.

A nyomozást Ballács hajduböszörményi járásörmester vezeti s ha nem is járt még teljes eredménnyel, de mint Hajduböszörményi tudósítónk jelenti, már helyes nyomon van a csendőrség. Rövidesen megkerül a szörnyű bűntény elkövetője, akinek kilétét sikerült már megállapítani a nyomozásnak.

Kiderült ugyanis, hogy a gyilkos a meggyilkolt embernek saját cselédje, Oláh István 18 éves rovott multu suhanc, aki különféle gaztettei révén már régi ismerőse a csendőrségnek. A veszedelmes fickó egyike a legelvetemültebb gonosztevőknek. Különféle árneveket szokott használni. Szerepelteti magát Aranyi István, Mátyás István stb. néven.

A gyilkosság előtt mintegy két héttel szegődött a hadházi gazdálkodóhoz, aki gyanútlanul fogadta fel, a másként bizalmatkelő külsejű legényt. Csakhamar annyira megbizott benne, hogy valósággal a ház esze lett. — A gazda zöldség árusítással is foglalkozott s a suhancot mindenüvé magával vitte a vásárookra.

A gyilkosság napján Debrecenbe hozták be a heti vásárra egy szekér zöldségfélét, a melyeken itt szerencsésen tuladtak. Jó későn, este indultak Debrecenből hazafelé. Az uton Oláh István hátul ült a szekéren, míg a gazda háttal fordulva, a lovakat hajtotta.

A hadházi erdő körül jártak, amikor az elvetemült fickó hátulról doronggal rátámadt gazdájára, akit egyetlen ütessel leterített, majd bicskával agyonszurkált. Miután pedig így elvégezte kegyetlen munkáját, lehuzta a meggyilkoltnak csizmáit és elrabolta ötven korona pénzét. Aztán szekeret, lovakat otthagya, elmenekült.

A csendőrség gyanuja mindjárt a nyomozás napjaiban a rovott multu suhancra irányult, aki sehol sem mutatkozott. Ugy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

A nyomozást tehát mindjárt ez irányban kezdték meg. Közben különböző jelek csak megerősítették a gyanút, sőt teljes bizonyítékot szolgáltatottak a csendőrségnek arról, hogy a szolga legény követte el a gyilkosságot.

A nyomozás során megállapították, hogy a gyilkos Biharmegyében bujkál. A csendőrség azonban már nyomában van és valószínű, hogy a legrövidebb időn belül kézrekerül.

SZINHÁZ.

Műsor :

Csütörtökön „Simone“ színmű. C. bérlet. Pénteken „Három pár cipő“ énekes bohózat. A. bérlet. Szombaton „Dollárkirálynő“ operette. B. bérlet.

Vasárnap d. u. „Trapezunti hercegnő“ operette. Bérletszűnet.

Vasárnap este. „Nincs elvámolni valója“ bohózat. Ujdonság. Bérletszűnet.

„Simone“.

Brieux legújabb, de hozzátehetjük: talán legkevésbé sikerült színművét, a „Simone“-t, tegnap este mutatta be színtársulatunk. A tárgya kétségkívül érdekes s régóta foglalkoztatja a tudós köröket. Sergeae meglepi a feleségét abban a pillanatban, amikor az őt megcsalja legkedvesebb barátjával s feldult kedélyállapotában maga vesz elégtételt magának: agyonlövi a hűtlen asszonyt. A kérdés, amely már annyi meddő vitát provokált az, hogy helyesen cselekedett-e? A közvélemény nem ismer pardont, hanem kiméletlenül elítéli, azonban érezzük, hogy ez a lesújtó verdikt nagyon távol áll az igazságtól.

Brieux boncolgatja, a legellentétebb helyzetekbe állítja ezt a problémát s végre arra a konkluzióra jut, hogy azok a kritikus helyzetek, amelyekbe a nejt rajongva szerető férj ilyenkor jut, feljogosítják arra, hogy önön maga álljon bosszút családi boldogságának rombadőléséért. A megölt leány apjának e szavai:

— Csókold meg apádat, Simone. Én vagyok az egyetlen, aki ítéletet mondhat és én mondom, bátran megölheted.

az írónak ezt a véleményét bizonyítják.

Az első felvonás rendkívül hatásosan van felépítve, második azonban már kevésbé. Nagy hiba, hogy a kettő között körülbelül 15 évi időköz telik el s így a személyek lélektani átalakulásai nem a szemünk előtt mennek végbe.

A harmadik felvonás technikai felépítése sem mondható szerencsésnek. Mikor a függöny legrövidül, megnyugtat ugyan az, hogy apa és leánya közötti béke és szeretet ismét helyreáll, de szerző ugylátszik meglepedkezett arról, hogy a füstbe ment házasság miatt csak fájdalmat, szomorúságot jelent Simonera nézve az élet.

A címszerepet Gazdy Aranka krealta. Igazi hősnői alak, szépen beszél ő s izlésesen öltözködő színésznő. Ezek kétségkívül előnyei. Azonban a ralongó szerelem hangjához több szín, több melegség a háborgó indulatok kifejezéséhez erősebb, hevesebb kitérések kelletek volna. Ezeket a jeleneteket nem tudta eléggé kiaknázni.

Az apját megvető leány hidegségét azonban már találóbb vonásokkal rajzolta meg. Békés Gyulának (Sergeac) jutott a legnehezebb feladat, amit azonban ő fényesen oldott az a kiváló művészegyéniségével. Minden szaván meglátszott, hogy gondos tanulmányával tette azt az alakot, amelyet ábrázolt. A tragikus eset miatt lélekben összetört, emlékezőtehetségét elvesztett embert, oly élethűséggel mutatta be, a milyenre igazán csak nagy öntudatos tehetség képes. Békés Gyula, mint rendező is excellált s örömmel konstatáltuk, hogy rendelkezik a színtársulat olyan erővel, aki e téren is korrekt, tökéletes munkát tud prudukálni. Csak azt nem értjük, hogy az Embertragédiája és a Manfred rendezését miért bízzák akkor másra? A többi szereplők: Ternyei (Michel), Györe (Id. Sergeac), Kemény (De Loroy) szintén sok igyekezetet fejtettek ki. Brieux drámája szokatlanul gyorsan pergett le, mivel az előadás már 10 óraker véget ért. A közönség félig sem töltötte meg a színházat.

* **Nincs elvámolni valója** Hennequis és Weber rendkívül szellemes bohózata foglalkoztatja most erősen a színtársulat vigjátéki személyzetét. Ez a valódi francia esfrittall megírt ujdonság, mely vörös színlappal kerül színre, hisszük, nálunk is nagy sikere lesz az előadásnak.

* **Három pár cipő.** Holnap kerül színre a multkor nagy sikert aratott Három pár cipő, mely Zsigmondy Anna betegsége miatt leszorult a műsorról. Az első előadás elsőrendű szereplőivel.

* **Vasárnap délután** Traperunti hercegnő helyett Nagymama operette kerül színre, a címszerepben Rózsa Lilivel.

Nyilatkozat.

A D. R. U. azt írja rólam, hogy én Kovács Józsefet e lap „Szemle“ rovatában rágalalmaztam. Midőn e méltatlan támadást a leg-határozottabban visszautasítom, egyszersmind kijelentem, hogy én e lap hasábjain sem Kovács József, sem más helybeli, a közéletben szereplő egyén személyével soha, egy sor írásomban sem foglalkoztam. Mindenki, aki ezen nyilatkozatommal ellenkezőt mond, vagy ír — a legközönségesebb módon rágalmaz.

Debrecen, 1908 dek. 16.

Nagy Vilmos,
főiskolai tanár.

HIREK.

Egy nyilt-levéltre.

Többek kérdezősködésére és kívánságára legilletékesebb helyről nyert információtink alapján elvtársaink tájékoztatására közöljük, hogy a Fejér Ferenc dr. ur által oly kétségbeesetten terjesztett levél csakugyan szerepelt pártunk elnöksége és intéző bizottsága előtt, **azonban mivel csak aláírása származik Dr. Thaly Kálmán képviselő urtól** s azt maga is elismerte Dr. Fejér Ferenc, hogy a levelet és a végére vezetett igazolási mondatot ő maga írta s előzőleg Budapesten élőszóval huzamosan tárgyalt ez ügyben Dr. Thaly Kálmánnal, **általában azon benyomást tette a kérdéses levél, hogy az, mint egy kierőszakoltatott** — de semmiesetre sem nyilvános terjesztés céljaira — **szerepelt képviselőnkől, annyival is inkább, mert egész terjedelmében képviselőnk által irt** más levelekben erősen hangsúlyozza szeretett képviselőnk, hogy mint városunk diszpolgára, nem avatkozhatik s nem is avatkozik bele az elfajult választási harcba. Nagyon helytelen, hogy Dr. Fejér Ferenc nyilt levelében másként igyekszik feltüntetni a dolgot, hogy — bizonyára nem feledékenységből — azt nem említi fel, hogy az általa ugyancsak kihasznált levél tartalmát megerősítő sürgöny nem Thalytól, hanem Dr. Bakonyitól származott, miáltal úgy tűnik fel a nyilt leveléből, mintha azt Thaly Kálmán küldte volna és végül, hogy csak azoknak küldte nyilt-levelet, kiknél feltételezte, hogy beveszik az ő maszlagját. Mindenesetre az ő hathatós támogatásának tevékeny része lesz Kovács József — bukásában!

Modern fényképek, fényképes levelező-lapok, fénykép nagyítások, olajfestésű arcképek művészies kivitelben **VAMOSER** és **BURG** műterem **DEBRECZEN,** Egyház-tér 3. szám alatt (a nagytemplomnál.)

— **Hírek a kamarából.** A kamara 18-iki közgyűlését tegnap készítette elő a kamarai közös bizottság Szent Királyi Tivadar elnökletével. A közgyűlésen tárgyalásra kerülő összes fontosabb ügyeket behatóan megvitatták, így a debreceni bérkocsi szabályrendelet, debreceni országos vásárok áthelyezése, az új mértéktörvény végrehajtása stb., végül számos államsegélyes ügyben hozott határozatot a bizottság.

— **A Debreczeni Gazdakör bálja.** A Gazdakör nagy sikerűnek ígérkező bálja f. hó 19-én szombaton este 8 órakor veszi kezdetét. Ez lesz az új Gazdakör első bálja, mely kedves emléket fog hagyni soká sok lány lélekben. Rácz Károly teljes zenekarával huzza a táp alá valót. Jegyek előre válthatók: a Gazdakörben, a városgazdai hivatalban, Antalffy József ur papír, Nánássy Lajos ur vaskereskedésében és Schvarcz nővérek főtéri dohánytözsdejében, valamint este a pénztárnál.

— **Tisztujtás Karcagon.** Karcagról jelentik: Karcag városa tegnap tartotta dr. Benkő Albert alispán elnöklésével tisztujtó közgyűlést. Tasi Becz Géza, Karcag régebben volt polgármesterével szemben dr. Szentesi Tóth Kálmán polgármestert újból megválasztották. Tanácsnok Rimaszombati István, Kovács Lajos, Őrsi András, Sánta István, Sánta Imre és Hajdu József lettek, ügyészsze Szöke Józsefet választották.

— **Huszonöt éves lelkészi jubileum.** Hajduhadház községnek és az ottani református egyháznak nevezetes ünnepe volt ma. A község és az egyház együttesen ünnepelte Szabó Lajosnak, a ref. hívek lelkészének 25 éves jubileumát. Az ünnepségre Hadháza érkeztek dr. Balthazár Dezső, az alsószabolcsi hajduvidéki ref. egyházmegye esperese, számos lelkész és tanító. Az ünnepeltet Balthazár Dezső esperes az egyházmegye nevében üdvözölte lelkes meleg szavakkal. — Ezután az egyháztanácsot fogadta a jubiláló lelkész, a mely egy gyönyörű értékes bibliával kedveskedett. A község közönségének szerencsekívánatait Gajdor János főjegyző tolmácsolta, aki a közönség ajándékát, egy remekművű ezüst tintatartót nyújtott át az ünnepeltnek. Délután két órakor az iskola nagytermében diszebed volt, amelyen megjelent Hadház társadalmának színe-java. Az ebéd alatt számos felköszöntő hangzott el. A jubiláns lelkészt tisztelői és barátai számtalan levéllel és távirattal keresték fel, kifejezvé jökvánásaikat.

— **Párbajvétség.** Dr. Hamvai Kovács Bálint és dr. Simon József valami jelentéktelen összeszólalkozás miatt párbajt vívtak ez évi méjus hó 3-án a városi erdőben. A törvényszék tegnap vonta felelősségre ezért a tettökért őket s dr. Hamvai Kovács Bálintot 10 napi, dr. Simon Józsefet pedig 2 napi állami fogházra ítélte.

— **Két gyermek halála.** Megrendítő szerencsétlenség történt május 31-én Berettyóújfaluban. A vasut mellett elterülő kubikárokban a vasut ártezi kutat ásátott. Mikor azután többé erre szükség nem volt, Cseh Dániel pályafelügyelőt bizta meg a püspökladányi osztálymérnökség, hogy a kutat földeltesse be és a tetejét deszkával szegesztesse le. Cseh Dániel ennek eleget is tett. Valószínű azonban, hogy a leszegzett deszkákat ellophatták, vagy a víz felszakította, a kutban levő földet pedig a víz elapasztotta, mert május 31-én, mikor két kis gyermek: Balog Lajos és Hoffmann József a kubikárokban fürdött, ezek a kut felé kerültek és mindketten belefulladtak. E miatt állott ma gondatlanság által okozott emberölés vétségével vádolva Cseh Dániel a törvényszék előtt. Minthogy a kihallgatott tanuk igazolták,

hogy a vádlott az ártezi kutat az osztálymérnökség utasításai szerint betömte és így mulasztás nem terheli, a törvényszék a vád alól felmentette. A kir. ügyész a felmentő ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Vonatkisiklás Püspökladányon.** Püspökladányból jelenti telefonon tudósítónk, hogy tegnap délután az ottani pályaudvaron tolatás közben kisiklott egy tehervonat. A vonatnak négy kocsija teljesen összetört s vele együtt sok szállítmány ment tönkre. — A kár jelentékeny.

— **Ráesett a kutágas.** Kelemen Sándor érkötvéyesi lakost tegnap súlyos szerencsétlenség érte. A kutágot akarta felállítani, amely aztán véletlenül reá dőlt. A szerencsétlen munkásnak a karja eltört és súlyos sebével be szállították a kórházba. Állapota nagyon veszélyes, valószínűleg amputálni fogják.

— **Nem szünetel a posta.** Karácsony előtt rengeteg munkája van a magyar királyi postának, úgy, hogy ez a minta intézményünk csak a legnagyobb erőfeszítéssel képes a forgalmat lebonyolítani. A kereskedelemügyi miniszter erre való tekintettel elrendelte, hogy december 20-án vasárnap egész nap működjen minden postahivatal, s a kézbesítés úgy délelőtt, mint délután eszközöltessék.

— **Osztálysorsjáték.** A mai húzason a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

20,000 koronát 108544.
10,000 koronát 24854.
3000 koronát 97516.
2000 koronát 18862 20354 25436 30901 45931.
1000 koronát nyertek: 4882 19313 28165 52532.
500 koronát nyertek: 5632 29798 43423 59651 63524 94351 94795 100453 109363 110863 123980.
A többi kihuzott számok 300 koronát nyertek.

— **Elveszett egy fél éves foxterier kutya** fehér szőrű, fekete pettyes balszemén fekete folttal Bethlen-utca 68. számú háztól. Megtaláló gazdag jutalomba részesül.

— **Ideg és izomerősítő svédgymnastika** (Nem Zander-féle.) Debreczenben. Magvassy Pál nyug. torna tanár, városunkban három havi kurzust **Batthyányi-utca 3. szám alatt nyit.** Ezen üdvös intézetet a nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk, mert az orvosi tudomány már régen megalapította, miszerint a svédgymnastika gyakorlatok az emberitest szervezetére a legjobb és a legjótékonyabb hatással bírnak. Az intézet megnyílik decz. 14-én. 2341

— **Schaf János tánczmester** az új táncztanfolyamát az iparos osztály részére 14-ikén hétfőn, a gazdálkodó ifjak részére 22-ikén, kedden nyitja meg. Karácsony mindkét napján estélyt rendez.

— **Vigyázzon!** Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni, Bádogos-u. 4. 2194

— **Kardos László** Debreczen Kossuth-utca 9. ajánlja különleges karácsonyi czikkeit, szép, jó és olcsó kikészítésben. Továbbá tudatja, hogy az évvégével szokásos alkalmi czikkek december 16-tól eladásra kerülnek. 2363

— **Percel Carola** táncziskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent-Anna-utca 22. szám. 2176

— **A kinek nincs téli kabátja,** de pénze sincs, forduljon Kaiser Salamonhoz, Hatvan-utca 2. 2294

— **Tajtékpipák,** hermónikák, czipők, csizmák, kézi- és láda-kufferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szereshetők be a „Munkás bazár“-ban, Bádogos-u. 4. 2195

— **A Debreczeni Leszámloló Bank** m. sz. (Piacz-u. 49. főpostával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít. 2374

— **Divatos őszi és téli női és Leány felöltöket, boákat, model kalapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb Rózsa-féle áruházban Kistemplombazár lehet már mától kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **Tündér szép francia babák, baba ágyak, butorok, konyhák, mindenféle állatok, kardok, puskák, hintalovak, gőzgépek, vasutak s számtalan szebbnél-szebb karácsonyi ajándék tárgyak mesés olcsó árban kapható Mentze Henrik áruházában, Debreczen Kossuth-u. 4. szám. 1916**

— **Mesés szép gyermekjátékok és mindenféle karácsonyi ajándék tárgyak meglepő olcsó szabott árak mellett kapható Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám. 1916**

Nagy bányakatasztrófa Resicán.

— Távirati tudósítás. —

Az osztrák-magyar államvasutttársaság magyarországi bányáinak igazgatósága utján úgy értesülünk, hogy a dományi szénbánya nyolcadik mélyszintjén gázkitörés folytán tizenhárom bányász halálát lelte. A bánya többi részeiben az üzem zavartalanul folyik.

Egy Resicabányáról érkezett táviratunk azt jelenti, hogy a katasztrófa ma hajnalban történt.

Részletes jelentés a nagy katasztrófáról eddig még nem érkezett.

Másik resicai távirat jelenti, hogy a szerencsétlenség a dományi szénakna 8-ik szintjén történt gázkitörés folytán. A szerencsétlenségnek 13 bányász esett áldozatul. A bánya többi részein a rendes üzem folyik.

Az éj folyamán táviratozza tudósítónk, hogy a szerencsétlenség ügyében a hatóság szigorú vizsgálatot indított és megállapította, hogy a munkásokat felelősség nem terheli.

Öt munkást eddig nem sikerült megtalálni. Négy áldozatot már agnoszkáltak.

A szerencsétlenség színhelyére ma kiutazott a miniszteriumból az állami bányák főfelügyelője.

TÁVIRATOK.

Irtózat vasuti katasztrófa.

Brieux, december 16. Egy erre haladó tehervonat egyik kocsijának összekötő kapcsa elszakadt. A lejtős pályán a vonat visszafelé csuszott és irtózatossal sebességgel belerohant az alaguton keresztül haladó személyvonatba. A kocsik kigyuladtak. A sebessültek számát még eddig nem tudták megállapítani.

Andrássy a királynál.

Bécs. Andrássy belügyminisztert ma fogadta különkihallgatásra a király. Andrássy a politikai helyzetéről, a fuzióról és a tanügyről referált a királynak. Kihallgatása után hosszabb ideig Andrássy Zichyvel konferált.

Nincs már gondja

hogy miként vegyen karácsonyi ajándékot, hogy nekelljen sok pénzt egyszerre kiadni miután csekély havi részlet fizetésre vehet mindennemű fegyvereket, gramafonokat hangszereket, fényképező gépeket, látszóveket és valódi Meidinger kályhakkal, a minták láthatók Schvartz féle pipa üzletben a városházzal szemben. — Levélbeni meghívásnak eleget teszünk. — Discretió biztosítva.

Regény-csarnok.

A nagy rejtély.

4

Regény.

Számomra az a titkos öröm, hogy képezetemet eltölthetém képével, míg őt oldalarnál mellett érzem, már magában véve kimondhatatlan élvezet vala.

Felmerült emlékeimben első találkozásunk nagybátyám házában szomszédságában.

Ez az északi vidéken volt, ahol a pisztráng folyónak habzó, dagadó árja, egy hegy-szoroson kigyózdott keresztül, a szirtes lápföldön. Szeles, árnyas est volt. A nap nyugaton nehéz fellegek közt szállt alá. Egy magányos horgász állt a folyó egyik kanyarodása mellett, hol a víz nyugodtan s mélyen elterült az előrehajló szirtes part alján. Egy leány (én magam) a parton állva, s a halászó férfiúra nézve láthatatlanul, vágyva várta a pisztráng felmerültét.

Vége megjött a perc; a hal megkapta a legyet.

Olykor a keskeny homokparton a szirt alatt; olykor (ha a folyó ismét kanyarodék a sekély vízben, mely szirtes ágya fölött átlátszóan eliramlott), követé a horgász a fogott pisztrángot, majd egészen kieresztve a horgony fonálát, majd ismét feltekerve azt, ama nehéz és nagy gondot igénylő experimentumban, mit a hal kijátszásának neveznek. Fenn a szirtparton én is követém, figyelemmel kísérve az embert és állatot, a mint annak ügyessége emennek ravaszágával sikra szállt. Elég soká élt Starkweather nagybátyámnál, hogy a különböző falusi sportok iránti szenvedélyéből rám is ragadjon valami s kivált, hogy el is tanuljam némelyiket, de főképp a horgászat művészetéből. Folyvást követve az idegent, szememmel le nem véve horgonyáról és annak minden mozdulatát kísérve, figyelmem legcsekélyebb részecskéjével sem rendelkezem azon egyetlen, sőt kényelmetlen ut számára, melyen előre haladék, s esetleg a szirtpart végére lépve, melynek előrehajló könnyű földje nem bírta el súlyomat, egy pillanat alatt a folyamba buktam alá.

A távolság tréfa volt; a víz igen sekély; a lofyó e helyen (szerencsémre) merő homok. A ijedtséget és nedvességet kivéve, semmiről sem panaszkodhattam. Néhány perc alatt ismét talpon, a vízből künn, s erősen szégyelve magamat, biztos földön valék. Azonban bármily rövid volt az idő, mégis elég hosszúnak bizonyult, hogy a hal kiszabadulását előmozdítsa. A halász meghallva ösztönszerű első ijedt felkiáltásomat, megfordult s elveté a horgászveszszőt, hogy segítségemre siessen. Először álltunk szembe egymással, én már fenn a szirtes parton, ő lenn a sekély vízben. Szemeink találkoztak. Annyit határozottan tudok, hogy megfellekedtünk jó nevelésünkről, mint uri ember és uri hölgy; barbár némaságban tekinténk egymásra.

Én voltam az első ki összeszedé magát. Mit szóltam hozzá?

Elhadartam valamiképp, hogy nem lett semmi bajom, aztán meg arra unszolám, hogy szaladjon vissza, tán megkaphatja még a halat.

Akarata ellenére elment a horog után. Aztán visszatért hozzám — természetesen a hal nélkül. Tudva, mennyire sajnálná nagybátyám,

ha az eset rajta történik, komolyan bocsánatot kértem a horgászó halásztól. Annyira jóvá óhajtam tenni az elkövetett hibát, hogy felajánlottam, hogy más helyet mutatok neki lejjebb a folyam mentében, hol újból szerencsét próbálhat.

De ő nem is akart hallani róla; esdve kért, mennék haza ruhát váltani. Nem bántam ugyan a nedves ruhát, de mégis engedelmessékedtem önkénytelenül, magam sem tudom miért.

Ő velem jött. Utam a paplakba vissza egyuttal az a utja is volt, mely szállodájába vezeté. Azt mondá nekem, hogy nemcsak a horgászat kedvéért jött vidékünkre, de még inkább a visszavonultság és nyugalom vonzották.

Egyszer-kétszer észrevett már a korcsma ablakából. Azt kérde, nem vagyok-e a pap leánya?

Elmondtam neki ki vagyok. Elmondám, hogy a pap anyám nővérét vette volt nőül, s hogy e kettő apát és anyát pótolta nekem, szüleim halála után. Ő kérdést ad, bátorkodhatnék-e doctor Starkweathert másnap meglátogatni; egyuttal egy régi jó barátját említve, ki a mint gondolá Starkweather nagybátyám ismerőse. Meghívám, látogatna meg, mintha csak saját házában éltem volna; megvoltam igézve szeme, hangja varázsa által. Gyakran ezelőtt már ősszintén, igazán szerelmesnek hittem volt magamat. De soha, semmi más férfi társaságában nem érzem azt, mit e férfi jelenlétében tapasztaltam. Az esti tájt egyszerre az éj sötét leple látszék elborítani, midőn elhagyott. A paplak rácszatához támaszkodtam. Nem bírtam gondolkozni; szívem úgy remegett, mintha keblemből ki akart volna szállni — s mindezt egy idegenért; arcom égett a szégyentől; de ah! mindennek dacára oly boldog, oly boldog valék!

És most, midőn alig mult néhány hét ezen első találkozásunk óta, itt volt oldalamban; enyém volt az egész életre! Felemelem fejemet kebléről, hogy rátekintsek. Olyan voltam mint a gyermek az új játékszerrel — megakartam róla győződni, hogy csakugyan enyém, egészen enyém!

(Folyt. köv.)

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Ékszer, zsebórát
bizalommal
jótállás mellett
Halász Nándor

órás és ékszerésznél ²²¹²
lehet vásárolni
Debrecen, Piac-u. 24.
(Fehérló szálloda épület.)

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezeti, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készit petroleum és légszesz csillárokat, izléseken átalakit villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debrecen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhatatlan vívmánya a lefele égő légszeszlámpák 50 százalékos légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fénynyel $\frac{3}{4}$ rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Csodaszép ékszer kiállítás

látható a

Löfkovits Arthur és Társacég

kirakataiban.

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat

Kossuth-utca 1. sz.

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villamos csengők berendezését, javításait, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.

Telefon 168. sz. 1276

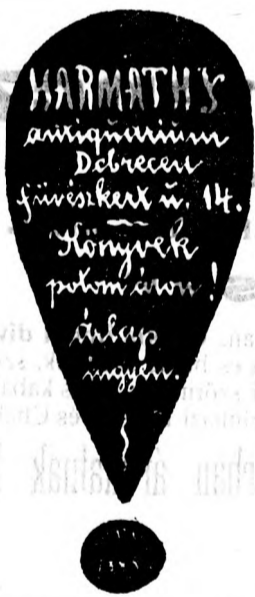
Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint a szájvíz, haj-és bőrápolószert. — Szükséges minden háztartásban. — Kapható mindentűt 30 fill. 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratórium, GYŐR.
2265 Kapható mindenütt.

2272

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavító műhely közelében a vámospércsi országút mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet **Dr. Márton Kálmán** ügyvédnél Piacz-u. 41. szám. Ujfalussy-ház.

Uj! kóser Uj!
Bodega.

Allandóan raktáron tartok mindenféle füstölt husokat, hideg felvágottakat, virslit, szalvadását, liba-tepertőt. Zsir nagyban és kicsinyben jutányos árban kapható. Ugyiszintén tisztán kezelt kávé kapható. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Kirschner Lipótné,
SIMONFY-U. 7.

Debreceni faipar r.-t.

ajánlja 3 éves vágású tűzifáit: eldrótozva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért. 5 felé vágva 1 koronával drágább.

Aprózott fát 5 m/mázsánként már hazaszállítunk.

Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepünkön átvéve 2 kor. 20 fill.

- 1 öl cserfát hasáiban 33 koronáért
- 1 „ bükkfát „ 32 „
- 1 „ gyertyánfát „ 34 „
- 1 „ vargafát „ 34 „

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fill. Ugyanezen fák wagozsámra a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon utján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon a részvénytársaság elárusítóinál és **BR. LL LAJOS megbízott tisztviselőnk** utján eszközölhetők. A szállítást 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni.

2211

Az igazgatóság.

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak az

„EGGER“-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadozoz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „N A D O R“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17. szám.

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő, Muraközy László, Radákovics Géza, dr. Rothschnek V. Emil, 2202 Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Magyar Kir. Államvasutak Igazgatóság.

320130—908. F. I.

Értesítés.

A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint folyó hó 17-étől kezdve Budapest nyugati p. udvar Wien között a 106. és 105. Budapest Kel. p. u. Zimony között a 906. és 905. sz. végül Budapest—Kassa között az 1504. és 1501. sz. gyorsvonatokkal étkező kocsik fog közlekedtetni.

Budapest ny. p. u.-ról ind. d. u. 2 óra 30 p.-kor, érk. Wienbe este 6 ó. 55 p.-kor.	
Wien-ből „ „ „ 2 „ 45 „ „ Bpestre „ 7 „ 10 „	
Budapest kel. p. u.-ról „ reggel 7 „ 10 „ „ Zimonyba d. u. 1 „ 53 „	
Zimonyból „ d. u. 2 „ 52 „ „ Bpestre este 10 órakor.	
Budapest kel. p. u.-ról „ d. u. 1. „ 50 „ „ Kassára este 7 „	
Kassáról „ reggel 8 „ 50 „ „ Bpestre d. u. 1 „ 55 „	

Budapest, 1908. évi december hó 14-én.

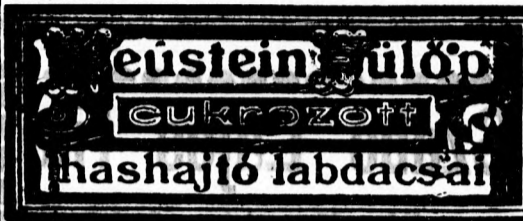
Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik)

Minden lótulajdonos
csak az állandóan használtban lévő, minden tekintetben bevált védjeggyel ellátott **eredeti-M-sarkot** használja.
Állandóan élcs! Csaklépés kidávra! Sikos uton az egyedüli csúszóerű!
Kovácsoknál és washerekedőknél Állandóan raktáron.
Figyelemre: Csak az eredeti-M-sarkok készítenek speciális acébből; óvakodjunk utánszóktól, melyek csekélyebb értékű anyagból készülnek s enélgyva használhatatlanok. Bevásárlásoknál figyeljünk a fenti védjegyre, mely minden egyes eredeti-M-sarkon látható.

2350

Legelőcsőbb és legjobb hatású **HASHAJTÓ.**

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULAI)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál: könnyű székletet szerez, vértisztító egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

s z é k r e k e d é s

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekeres 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előreküldése mellett bérmentve

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk. „Neustein Fülöp hashajtó pilulái“ tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerár Szent Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

2314 Kapható minden gyógyszerárban.

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagyságban, ugyancsak a világhírt eredeti Melichár-féle Unikum Drill vetőgépek továbbá Répavágók, Szecskavágók, Ekék, Boronák, Szőlőzuzók, Borsajtók és általában mindenféle gazdasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig nem létezett olcsó árban felelősség mellett kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárban Kaba. 2266

Szabó Lajos fiai

női divatáruház

gyapju és mosókelmékben

karácsonyi vásár

leszállított 2370

jutányos árak.

Tüzifa eladás nagyecserén.

Eisler J. és testvére bécsi fakereskedő cég eladja nagyecseri

fakészletét

fojtatólagosan kisebb-nagyobb quartumokban.

Színfa raktáronként 22 kor.

„ ölenként 24 „

Szállítás ölenként 6-7 korona ottani fuvarosokkal. 2369

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utcza 23. szám.

Nagy raktár

vizvezetési csövekben, kutkagylókban.

Zsírödönök.

Konyha-edények, főző konyhák, kályhák, John-mosógépek.

2375

Donogán és Somossy cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

1267

Kezdetét vette a nagy

Karácsonyi vásár

leszállított árban eladásra kerülnek

selyem kelmék, — női ruha szövetek, — velezek.

Mindenféle maradékok a legolcsóbb áron!!

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda

női divattermében, Főter, városház alatt.

Alkalmi vásár

f. év decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban. Csakis finom divatcikkek: u. m. Costüm posztók, valódi gyapju ruha és blouz szövetek, színes és fekete selymek. Női és gyermek felöltők: valódi szőrme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju selyem és csipke blousok, színházi Paletok és Chállak.

Mult idényről visszamaradt felöltők félárban árultatnak ki.

2367.

Deczember hó 31-ig tart a

Nagy Karácsonyi vásár Szépe Lajos

női divat áruházában, Kossuth- és Sas-utcza sarkán.

Olcsó áron lesznek eladva:

Barchetek, Flanelek, Cibelinek, Angol kelmék és mindenféle téli áruk.

2356